

RAVON jaarverslag 2013

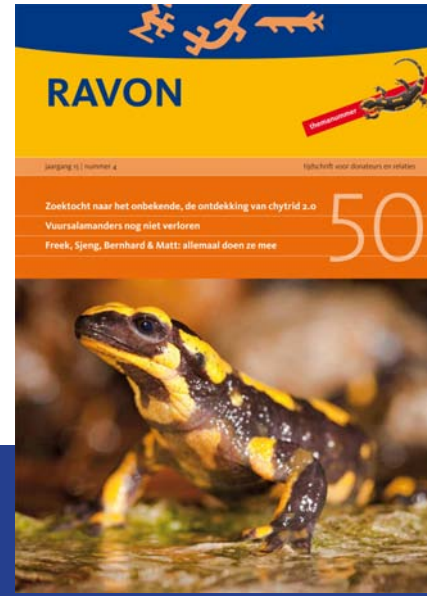
Reptielen Amfibieën Vissen Onderzoek Nederland

Onderzoek voor bescherming

We maken ons elk jaar weer sterk voor een goede bescherming van onze amfibieën, reptielen en vissen. Het jaar 2013 stond in het teken van de vuursalamander. Dit jaar werd ontdekt dat de vuursalamanders weggevaagd werden door een infectie met de schimmel *Batrachochytrium salamandrivorans*.

Een uitgebreide versie van dit jaarverslag staat op www.ravon.nl (> Infotheek > RAVON publicaties > Jaarverslagen). Scan de QR hiernaast voor een directe verwijzing naar het jaarverslag.

VRIJWILLIGERS

Landelijke dag

De jaarlijkse RAVON-dag werd ook dit jaar weer druk bezocht. Dit jaar stond de dag in het teken van de vuursalamander, exoten en urbane natuur. De Lendersprijs werd uitgereikt aan Matthijs de Vos. De eerste Jeugd-Lendersprijs ging naar Tariq Stark. Een uitgebreid verslag van deze dag is te vinden op www.ravon.nl.

Verkoop van T-shirts op de RAVON-dag voor SOS Vuursalamander (Foto: Jelger Herder)

Tijdschrift en nieuwsbrief

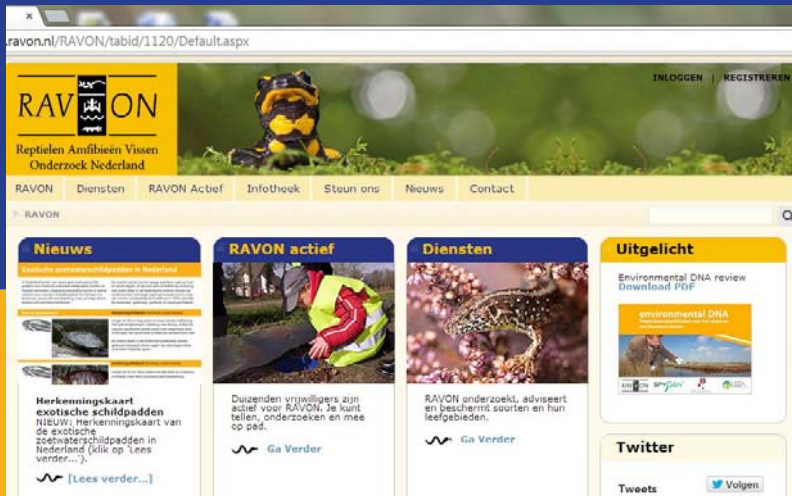
In 2013 zijn onze soortgroepen weer goed vertegenwoordigd in het tijdschrift RAVON. De vaste onderdelen zoals het interview met de Lendersprijswinnaar en het waarnemingenoverzicht waren ook weer aanwezig. Naast de vier geplande uitgaven is er in november een extra nummer uitgegeven met als thema de vuursalamander.

Van de nieuwsbrief schubben & slijm zijn vier nummers verschenen. Het is voor en door vrijwilligers en dat blijkt ook uit de vele interessante kopij die we ontvangen.

Oudere nummers van ons tijdschrift en de nieuwsbrieven zijn te downloaden op www.ravon.nl

Website

In 2013 is er achter de schermen hard gewerkt aan een nieuwe website die in 2014 is gelanceerd.

Social media

RAVON heeft een eigen Facebookpagina (www.facebook.com/ravonNL) met meer dan 1.350 likes en een Twitter account (@RAVON), met meer dan 2.650 volgers.

Daarnaast kennen verschillende projecten en werkgroepen een eigen Facebookpagina.

Helpdesk

Via de helpdesk van RAVON is het mogelijk voor het publiek om vragen te stellen betreffende onze soortgroepen. Veel vragen worden nu via Facebook en Twitter gesteld.

DATA

Provinciale atlasen

In de provincies Friesland, Zuid-Holland en Zeeland werkt RAVON aan provinciale vissenatlassen. Kijk op www.vissenatlas.nl voor meer informatie.

Kopvoorn (Foto: Jelger Herder)

Actieplan SOS Vuursalamander

Freek Vonk was ambassadeur van SOS Vuursalamander en heeft dit actieplan en het 'Jaar van de Vuursalamander' in De Wereld Draait Door en in de TROSKompas onder de aandacht gebracht. Door onder andere Freek Vonk, het adoptieprogramma en social media werd SOS Vuursalamander een succesvol crowdfunding-project. Het opgehaalde bedrag (20.000 euro) kon worden toegevoegd aan de financiering van onderzoek en opvang.

Freek achter de schermen bij DWDD (Foto: Rob van Westrienen)

ONDERZOEK & BESCHERMING

Doorbraak vuursalamanderonderzoek

2013 was door RAVON uitgeroepen tot het Jaar van de Vuursalamander. In september 2013 verscheen een wetenschappelijk artikel in het toonaangevende tijdschrift PNAS, waar ook RAVON bij betrokken was, over de nieuw ontdekte schimmel *Batrachochytrium salamandrivorans*. Het is de belangrijkste publicatie in het 25 jarig bestaan van RAVON geworden. In de komende jaren zal samen met de Universiteit Gent stevig ingezet worden op het uitbreiden van het onderzoek.

(Foto: Jelger Herder)

www.sosvuursalamander.nl

eDNA

In 2013 zijn een groot aantal projecten uitgevoerd met Environmental DNA (eDNA). Een vergelijkend onderzoek tussen eDNA en elektrovissen liet zien dat de trefkans met eDNA aanzienlijk hoger is. Op alle plekken waarbij met elektrovissen grote modderkruipers zijn aangetoond lukte dat ook met eDNA. RAVON heeft de opgedane kennis van eDNA gedeeld middels zes publicaties.

Meer lezen?

www.environmental-dna.nl

Risico's exotische vissoorten

Uit onderzoek in samenwerking met het Nederlands Expertise Centrum Exoten (NEC-E) blijkt dat klimaatverandering het risico op vestiging van exotische vissoorten in de toekomst mogelijk vergroot. In het onderzoeksrapport is voorgesteld dat het uitzetten van exoten gestopt of gereguleerd moet worden en dat nationale en internationale vistransporten gescreend moeten worden op ziekten en meeliftende exoten

Jaarverslag NEC-E 2013: www.natuurplaza.org/Exotencentrum.aspx

Zwartbekgrondel (Foto: Arthur de Bruin)

Beheersevaluatie Bergherbos

In het Bergherbos (Gld) zijn in 2007 door Natuurmonumenten, op grond van adviezen van RAVON, talloze beheermaatregelen genomen om dit regionaal belangrijke gebied voor reptielen verder te verbeteren. In 2013 heeft RAVON samen met vrijwilligers onderzoek gedaan en het blijkt dat de reptielen goed hebben gereageerd. Naast de goede resultaten zijn er ook nieuwe beheersaanbevelingen voorgesteld zodat het beheer nog beter afgestemd kan worden op de herpetofauna.

Instandhouding van de grote modderkruiper in Noord-Brabant

RAVON heeft onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van de grote modderkruiper in Noord-Brabant en de kwaliteit van zijn leefgebied. Daaruit blijkt dat maar een derde van het leefgebied als voldoende kan worden beoordeeld. Het rapport bevat veel beheer- en inrichtingsmaatregelen, die het behoud van een duurzame populatie mogelijk maken.

Grote modderkruiper (Foto: Jelger Herder)

Bergherbos (Foto: Arnold van Rijsewijk)

Zandhagedis (Foto: Jelger Herder)

Groene kikker met Ranavirus (foto: Jelger Herder)

Ranavirus Drenthe

Het Ranavirus dat in 2010 voor het eerst in Nederland is aangetoond blijft zich helaas uitbreiden. RAVON, DWHC en Provincie Drenthe hebben eind 2013 en begin 2014 geprobeerd zo veel mogelijk mensen te bereiken door het geven van lezingen, verspreiding van flyers en gebruik van lokale media.

DRAAGVLAK

Groen en Doen

Om vrijwilligerswerk op het gebied van natuur- en landschapsbeheer te ontwikkelen en te stimuleren is het project Groen en Doen opgestart door het ministerie van Economische Zaken. Middels een financiële bijdrage van het ministerie, kon RAVON in 2013 onder andere de fototentoonstelling 'Blik onder Water' in het Watermuseum in Arnhem opzetten. Daarnaast heeft RAVON samen met zes provinciale landschapsbeheerders aan diverse projecten gewerkt.

Fotobord Brasem uit de fototentoonstelling (Foto: blikonderwater.nl)

SEH European Congress of Herpetology in Hongarije

Met meerdere inhoudelijke bijdragen op het Europese herpetologencongres in september 2013 was RAVON goed vertegenwoordigd. Er waren onder andere bijdragen over het Ranavirus, eDNA en de vuursalamander.

Bij de afsluitende veldexcursie door Nederlandse en Vlaamse deelnemers werd een groot deel van de Hongaarse herpetofauna waargenomen.

Esculaapslang (Foto's: Jelger Herder)

Lab Spygen (Foto: Tony Dejean)

SPYGEN[®]

INTERNATIONAAL

Internationale samenwerking

RAVON werkt internationaal samen met onder andere de Universiteit Gent, Universiteit Brussel, Imperial College London en de Universiteit Bielefeld op het gebied van de nieuw ontdekte schimmel *Batrachochytrium salamandrivorans* en de sterfte bij vuursalamanders.

Voor het eDNA werkt RAVON nauw samen met het Franse SPYGEN.

RAVON jaarverslag 2013

ORGANISATIE

Onderwerpen die aan bod kwamen in de Raad van Toezicht waren onder andere de verdere intensivering van de samenwerking met de Zoogdiervereniging, het opzetten van een nieuw Meerjarenplan, de toekomst van de Gegevensautoriteit Natuur en de Nationale Databank Flora en Fauna, het financieel jaarverslag en de begroting.

De adviesraad geeft gevraagd en ongevraagd advies aan de werkorganisatie (het RAVON-kantoor), de Raad van Toezicht en het Bestuur over alle zaken die op een of andere manier de vrijwilligers treffen. De adviesraad is bereikbaar via adviesraad@ravon.nl.

Medewerkers

Op 31 december 2013 waren er 32 personen werkzaam bij RAVON (25 FTE).

Financiën

De omzet van RAVON was € 1.989,094. Dit is hoger dan in voorgaande jaren, wat mede veroorzaakt wordt door de fusie met de FLORON-werkorganisatie en een stijging van het werk derden. Over het boekjaar 2013 kon € 26.630 worden toegevoegd aan de algemene reserve. Wilt u meer weten over de financiën, dan kunt u contact opnemen met RAVON Nijmegen: 024-7410600.

Colofon

Deze brochure is gebaseerd op het jaarverslag van 2013. Het volledige jaarverslag, inclusief publicatielijst, kunt u online lezen via www.ravon.nl (> Infotheek > RAVON publicaties > Jaarverslagen). Scan de QR-code hiernaast voor een directe verwijzing naar de site.

Eindredactie: Raymond Creemers

Foto omslag: Snoek (Jelger Herder)

Vormgeving: Kris Joosten & Rolf van Leeningen

RAVON

Postbus 1413

6501 BK Nijmegen

kantoor@ravon.nl

www.ravon.nl

Bezoekadres:

Toernooiveld 1

6525 ED Nijmegen

024-741 06 00

Dankwoord

Onze dank gaat uit naar alle vrijwilligers die ons op enigerlei wijze hebben ondersteund! Wij zijn onze opdrachtgevers, opdrachtnemers, subsidiegevers en samenwerkingspartners zeer erkentelijk voor het in RAVON gestelde vertrouwen en de prettige samenwerking.

ACO, Alterra, ARCADIS Nederland BV, Arfman Hekwerk BV, ASR Vastgoed BV, Bosgroep Zuid Nederland, Bureau Waardenburg BV, Landgoed de Moeren BV, De Vlinderstichting, DHV BV, Dienst Landelijk Gebied, Dunea, DWHC, Eco-Niche, EIS-NL, Flora van Nederland, Gegevensautoriteit Natuur, GEM Meerstad CV, Gemeenten Deventer/Gouda/Haarlem/Leusden/Nijmegen/Noord-Oostpolder/Peel en Maas/Tilburg/Veghel, GHV Commissie Haagse Wateren, Groene 11, Haskoning Nederland B.V., Het Bosschap, Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, Hoogheemraadschap Rijnland, K3 Delta, Kroondomein Het Loo, Landschap Noord-Holland, Landschap Overijssel, Ministerie van Economische Zaken, Team Invasieve Exoten, M.A.O.C. Gravin van Bylandt Stichting, Movaris Nederland BV, Natuurbalans-Limes Divergens BV, Natuurmonumenten, Naturalis Biodiversity Center, Nederlandse Vereniging van Boseigenaren, Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren, Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit, Prins Bernhard Cultuurfonds, ProRail, Provincies Drenthe/Gelderland/Limburg/Noord-Brabant/Overijssel/Utrecht/Zuid-Holland, Radboud Universiteit, Faculteit NWI, Regeling Draagvlak Natuur, Rijkswaterstaat, Soortbescherming Nederland, SOVON Vogelonderzoek Nederland, Sportvisserij Nederland, SPYGEN, Staatsbosbeheer, VZZ, Stichting Bargerveen, Stichting Boomkikkerfonds, Stichting FLORON, Stichting Gooisch Natuurreservaat, Stichting Herpetofauna, Stichting Kenniscentrum Dierplagen, Stichting RIONED, St. Zeeuws Landschap, Velo Beheer, VIVARA, Waternet, WATERPROEF, Waterschappen de Dommel/Hollandse Delta/Hunze en AA's/Noorderzijlvest/Peel en Maasvallei/Rijn en IJssel/Rivierenland/Velt en Vecht/Veluwe, Wereld Natuur Fonds, W.F.C. Vullings.

Als donateur ondersteunt u de amfibieën, reptielen en vissen in Nederland. Als u € 24 per jaar doneert, dan ontvangt u ook ons tijdschrift.